

Έννομη τάξη, βία, διαδήλωση

του Γιάννη Μηλιού

Η εξουσία του κεφαλαίου δεν μπορεί να διατηρηθεί μόνο με τη βία του κατασταλτικού μηχανισμού, δηλαδή χωρίς τη συναίνεση προς την καθεστηκυία τάξη πραγμάτων της εργατικής τάξης και των άλλων τάξεων που υπόκεινται στην εξουσία αυτή. Έτσι, ενώ «το κράτος είναι [...] μια *μηχανή ισχύος* ή μια *μηχανή βίας*» (Λ. Αλτουσέρ, *Θέσεις* τ. 113, 2010: www.theseis.com), η κρατική καταστολή είναι υποχρεωμένη να προσλαμβάνει το χαρακτήρα της «αντιμετώπισης της ποινικής παραβατικότητας».

Το δίκαιο και η εξ αυτού προκύπτουσα τάξη πραγμάτων, αναγορεύεται ως «αιώνια» *κοινωνική* σταθερά που τοποθετείται υπεράνω της πολιτικής, της οικονομίας, της ιδεολογίας, για να *καθορίσει ακριβώς τα όρια λειτουργίας της πολιτικής, της οικονομίας, της ιδεολογίας*. Με την έννοια αυτή η δικαιοκίνητη έννομη τάξη κατοχυρώνει τη στρατηγική οργάνωση του γενικού κεφαλαιοκρατικού συμφέροντος.

Παραβατικότητα σημαίνει αποκλειστικά *ποινικό* αδίκημα, παραβίαση του ποινικού νόμου, που ως τέτοια καταστέλλεται. Δεν ορίζεται επομένως «πολιτική» ή «ιδεολογική» παραβατικότητα, καίτοι ένας αρνητικός ταξικός και πολιτικός συσχετισμός δύναμης μπορεί να ποινικοποιήσει πολιτικές πρακτικές (π.χ. διαδηλώσεις στο Κέντρο). *Η ανοιχτή πολιτική καταστολή δεν μπορεί να αναφέρεται παρά σε καθεστώτα και νομοθεσίες έκτακτης ανάγκης*.

Η ποινικοποίηση αποτελεί έτσι τον ειδικά κεφαλαιοκρατικό γενικό τρόπο καταστολής. Μέσω της ποινικής καταστολής η κρατική βία λειτουργεί ως νόμιμη βία.

Η νομιμοποιημένη λειτουργία της καταστολής διαρρηγνύεται όμως όταν εισέρχονται στο προσκήνιο οι μάζες, όταν το κράτος καταστέλλει με ωμή βία μαζικές διαδηλώσεις για να αποτρέψει ανεπιθύμητες για την εξουσία πολιτικές εξελίξεις. Στις περιπτώσεις αυτές, όπως τόσες φορές το βιώσαμε τους τελευταίους μήνες, με πιο πρόσφατο παράδειγμα τη μεγαλειώδη κινητοποίηση της 12/2/12, οι δυνάμεις καταστολής του κράτους ασκούν ωμή σωματική και ψυχολογική βία σε χιλιάδες πολιτών, χωρίς αυτοί να έχουν διαπράξει κάποιο ποινικό αδίκημα.

Η μόνιμη αυτή «εξαίρεση», σε συνδυασμό με την περιθωριοποίηση μεγάλων πλέον κομματιών του πληθυσμού από τον νεοφιλελεύθερο κεφαλισμό και την κρίση του, έχει δημιουργήσει σε όλες τις χώρες του δυτικού κεφαλισμού κοινωνικά υποσύνολα και πρακτικές που ορίζονται σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό από την αντιπαράθεσή τους (με όρους «στρατιωτικούς») προς την αστυνομία αλλά και την «κοινωνική τάξη πραγμάτων» που αυτή προστατεύει. Παράλληλα, δημιουργεί την αναγκαιότητα στο κράτος να «παράγει» (άμεσα ή έμμεσα: «αντίσταση κατά της αρχής») ή να μεγαλοποιεί «παραβατικές»-«ποινικές» πράξεις, τις οποίες επικαλείται κατόπιν για τη νομιμοποίηση της συχνά κτηνώδους βίας που ασκεί ενάντια στις μαζικές κινητοποιήσεις.

Προφανώς η Αριστερά αποστασιοποιείται από τις πρακτικές των καταστροφών και της λεηλασίας. Όμως, κύριο μέλημα της πάλης της είναι η ανάπτυξη του μαζικού κινήματος, επομένως η κριτική και η απονομιμοποίηση της απροκάλυπτης βίας που ασκούν οι κατασταλτικοί μηχανισμοί ενάντια στις μαζικές κινητοποιήσεις και τα δημοκρατικά δικαιώματα των πολιτών.